

Утвърждавам:
Лидия Горинова
/Директор на „ДГ „Ралица“/

ПРОГРАМНА СИСТЕМА

на ДГ „Ралица“

за периода 2023/2024г.

Настоящата програмна система е приета на ПС с Протокол №1/.....09.2023г.и утвърдена със заповед № РД-09 - .../15.09.2023г.

Процесът на предучилищното образование в *ДГ „Ралица“* е подчинен на прилагането на програмна система /съгласно **чл.29, ал.1,2 и 3 от Наредба №5/03.06.2016г. за предучилищното образование**/. Тя е част от стратегията за развитието на детската градина и е цялостна концепция за развитието на детето с подходи и форми на педагогическо взаимодействие, подчинени на обща цел.

Програмната система „3“ /е предназначена за деца от три до седем годишна възраст, която създава условия за придобиване на компетентности по всички образователни направления в съответствие със **Закона за предучилищното и училищното образование от 2016 г., Наредба № 5 от 2016 г. Изм. ДВ бр.72/31.08.2018г. и Държавните образователни стандарти (ДОС) от 2016 г.** Чрез нея се осигуряват физическото, познавателното, езиковото, духовно - нравственото, социалното, емоционалното и творческото развитие на децата в условията на игра и при взаимодействие и сътрудничество с родителите.

1. Водещи цели:

- осигуряване на равни шансове (равнопоставеност) на всички деца при отчитане на индивидуалния им опит;
- отчитане на индивидуалните възможности на всяко дете и темповете в неговото развитие;
- развиване на самостоятелност, инициативност и отговорност у детето;
- формиране на умения за решаване на познавателни задачи, за откриване и решаване на проблеми;
- формиране на умения за работа в екип (в група);
- разгръщане на творческите заложби на всяко дете и осигуряване на условия за проявяването им;
- формиране на социална и комуникативна компетентност на основата на различни възможности за педагогическо взаимодействие;
- формиране на умения за комуникиране и общуване както с възрастни, така и с връстници;

2. Основни принципи:

- Детето в центъра на възпитателните взаимодействия.
- Реализиране на ценностите и принципите на предучилищната педагогика за толерантност и ненасилие.
- Подкрепа на личностното развитие на детето.
- В основата на общуването е позитивното взаимодействие.
- Възпитанието и обучението на децата от ПУВ да се осъществява в здравословна, безопасна и сигурна среда.
- Създаване стимули за поддържащо образование на всички свързани с децата – **образование през целия живот.**
- **Педагогика на сътрудничеството** – подкрепа на децата и техните семейства.

3. Мисия:

- Чрез играта като водеща дейност, прилагането на основните и допълнителните форми на педагогическо взаимодействие ДГ да подпомага, стимулира и развива основните сфери в личностното развитие на детето, както и съвкупност от компетентности.
- Да подкрепя и вярва в потенциалните възможности на всяко дете
- Да създава благоприятна позитивна и разнообразна среда за неговото развитие.
- Да мотивира учителите да развиват и реализират уменията си в най-висока степен.
- Да стимулира и убеждава родителите, че детската градина е значима и необходима среда за пълноценното развитие на детето от ПУВ.
- Да формира и развива основни човешки ценности, като уважение към правата и свободите на всяко дете, учител, родител и всеки друг участник в ОВП.

4. Визия:

- ДГ „Ралица“ да бъде място, където детето се чувства щастливо, защитено, уважавано и подкрепяно.
- Предпочитана среда за 3-7-годишните деца, където се работи за тяхното умствено, физическо, емоционално, личностно и социално развитие.
- Център за родители, намиращи подкрепа, сътрудничество, педагогическа информация.
- Средище на хора, които обичат децата и професията, поддържат квалификацията си, стремят се към висока професионална реализация и са удовлетворени от работата си.
- Стимулираща игрова и образователна среда, в която детето да бъде в центъра на педагогическото взаимодействие, чувстващо се и развиващо се като щастливо играещо дете.

5. Ценности:

- Работим Заедно с любов към детето.
- Повишаваме качеството на предучилищното образование и осигуряваме равен старт преди постъпване в училище като използваме съвременни дидактични материали и насърчаваме участието на родителите.
- Възпитаваме почит и уважение към семейните ценности, положително отношение към изконните български традиции и обичаи.
- Даваме възможност детето да бъде откривател и чрез свободната творческа игра да трупа познавателен, нравствен, естетически, исторически и социален опит.

- Демонстрираме **толерантност и уважение** към културните, етническите различия на децата.
- Създаваме условия за постигане на високи резултати на база личен опит на детето и неговите индивидуални качества.
- Педагогическата колегия, административният и обслужващият персонал повишава перманентно квалификацията си, в крак с динамиката на времето, в което живеем.

6. Глобална цел:

Триединството - дете – родител – учител да работи в интерес на детето с цел постигане на пълноценно психо - физическо развитие на децата, осигуряване на училищна готовност съобразена с:

- Възрастовите особености на децата.
- Личното им достойнство.
- Уникалността на детската личност.
- Творческите способности на детето.

7. Подцели:

- Утвърждаване на демократичен стил на работа, осигуряващ ефективност, свобода при вземане на решения, стил залагащ на предприемчивостта , инициативността, експеримента за издигане авторитета на детското заведение.
- Осигуряване на безопасни условия за обучение, възпитание и труд.
- Създаване на условия за развиващо обучение, което да осигурява изява на детските способности .
- Равен шанс и достъп до образование.
- Създаване на партньорски отношения с родителската общност.
- Акцентиране върху овладяване на книжовен български език.
- Привличане на финансови и човешки ресурси отвън за подпомагане на дейностите и подобряване МТБ на детското заведение необходима за обезпечаване на образователен процес от качествено нов тип.
- Реализиране на принципа за екипност в работата на персонала – съвместно вземане на решения, взаимна комуникация и други.
- Иновационна стратегия – използване на нови и модерни техники и технологии в процеса на възпитание и обучение ;
- Показване на практическата приложимост на изучаваното и поставяне на детето в активна позиция по отношение на знанията ;
- Акцентиране върху способността за самостоятелно получаване на знания и тяхното правилно използване ;
- Утвърждаване облика на детската градина и чувството за принадлежност към нея на всеки възпитаник ;
- Защита личното достойнство на децата в синхрон с процесите на демократизация в общество.

8. Подходи на педагогическо взаимодействие:

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование са следните:

- Личностен и индивидуален подход към всяко дете.
- Ситуационен и интегрален подход.
- Конструктивен подход.
- Използване на Е-обучение и технологии
- Кооперативно учене
- Интеркултурно образование
- Креативност и успеваемост

9. Основни компоненти на програмната система /чл.29, ал.4 от Наредба №5/03.06.2016г./

- Подходи и форми на педагогическото взаимодействие
- Разпределение на формите за педагогическо взаимодействие
- Тематично разпределение за всяка възрастова група
- Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование

10. Форми на педагогическо взаимодействие:

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето. При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите от ДГ „Ралица“ използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления (български език и литература; математика; околна среда; изобразително изкуство; музика; конструиране и технологии и физическа култура.). Игровата дейност е в основата на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

Формите за педагогическо взаимодействие в програмната система са:

- **основна**
- **допълнителна**

При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със:

- степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.
- Годишният календар е разпределен на учебна година, в рамките на 12 месеца разпределени, както следва:
- **учебно време - 15 септември и 31 май;**
- **неучебно време - 1 юни и 14 септември.**

Педагогическата ситуация /ПС/ е основната форма на педагогическо взаимодействие, която протича предимно **под формата на игра:**

Организира се само в учебно време, чрез нея се интегрират двата процеса – на възпитание и обучение, съобразени с играта и личният предметно - практическит опит на детето в групата. ПС се използва при реализиране на образователните направления: български език и литература, математика, околен свят, изобразително изкуство, музика, конструиране и технологии и физическа култура. Конкретното разпределяне на ПС по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Допълнителните форми /ДФ/ се организират ежедневно по преценка на учителя в съответствие с програмната система прилагана в ДГ, свързана с цялостната организация на деня, с интересите и потребностите на детската група. В допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват отделни компетентности от определените в ДОС за ПО, които допринасят за личностното развитие и за разнообразието на живота на детето. ДФ се организират от учителя извън времето за провеждане на педагогическите ситуации. ДФ се организират както в учебно време, така и в неучебно време.

Разпределение на основните форми по възрастови групи

Образователно направление	Първа група	Втора група	Трета ПГ	Четвърта ПГ
	седмично	седмично	седмично	седмично
БЕЛ	1	2	2	3
Математика	1	1	2	3
Околен свят	1	2	2	2
Изобразително изкуство	2	2	2	2
Музика	2	2	2	2
Конструиране и технологии	1	1	2	2
Физическа култура	3	3	3	3
Общ брой ПС	11	13	15	17

Определеният брой ПС е в съответствие с чл.24, ал.1, 2 от Наредба №5/03.06.2016г. ПО в сила от 01.08.2016г. издадена от МОН.

В програмата за обучение по БДП за децата от всички възрастови групи примерното разпределение на минималния брой основни педагогически ситуации за обучение по БДП е както следва:

Първа група	Втора група	Трета ПГ група	Четвърта ПГ група
5 педагогически ситуации	5 педагогически ситуации	6 педагогически ситуации	7 минипедагогически ситуации

Обучението по БДП се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.. То може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления, в ДФПВ.

ТЕМАТИЧНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

/Приложение№1, Приложение№2, Приложение №3 и Приложение№ 4/ Тематичното разпределение е разработено, като се отчитат: интересите на децата и спецификата на образователната среда

ПРОГРАМА ЗА ОБУЧЕНИЕ ПО БДП ЗА ВСЯКА ВЪЗРАСТОВА ГРУПА

Приложение №5, Приложение №6, Приложение №7 и Приложение № 8/

МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

между участниците в ПУО – деца, учители, специалисти, директор, родители.

Взаимодействието между участниците в предучилищното образование е важен момент, за разпознаване на детската градина като първото стъпало от образователната система. Формите на сътрудничество се определят съвместно от директорите, учителите, другите педагогически специалисти и се осъществяват при условия и ред, определени с ПДДГ на ДГ „Ралица“

Тук трябва да намерят място мерките за изграждане на екип от педагогическите специалисти в институцията, които да работят в сътрудничество за постигане на **Мисията, Визията, Ценностите и Глобалната цел** на детската градина. Място в този раздел имат и мерките на институцията за изграждане на различни форми на сътрудничество с общността, с други институции и с неправителствени организации, като на преден план излиза ролята на Обществения съвет. От тази гледна точка е необходимо създаването на една относително голяма загрижена общност, която насочва своите усилия към подкрепа на детската градина като институция. От своя страна

тя е необходимо да предлага подходи, ориентирани към планиране на цялостни учебни дейности, насочени към които да са ориентирани към създаване на партньорски взаимоотношения към другите институции на базата на създаване на Учета общност:

- ✓ **Банка** - чрез нея са всички плащания по бюджета на детската градина.
- ✓ **Полиция /КАТ** – тази връзка е от особено значение в опита да се реализира идеята: ДГ „Ралица“ – място без насилие и зачитане правата на детето”. Превенцията в тази област ще бъде от голяма полза за утрешния ден за обществото. Планиране и организиране на съвместни срещи с децата и екипа на детската градина, видеофилми, познавателни игри.
- ✓ **Училище** – необходима е заради постоянния контакт с ученици и техните родители с оглед осигуряване на достъп до качествено образование и плавен преход към училище: посещение на училище и класна стая, участие на децата в часове в първи клас, съвместни дейности като състезания, конкурси, изложби и др.
- ✓ **Религиозна общност** – връзките с нея са критерии за проява на толерантност и уважение спрямо различната религиозна принадлежност и култура.
- ✓ **Университет** - привличане на университетски преподаватели, с които съвместно да се усъвършенстват, разработват и прилагат различни проекти за подобряване качествено на преподаване.
- ✓ **Община** – от особено значение е подкрепата на ръководството на Община Родопи, респективно с. Белашица, свързана с оборудването, ремонта и осигуряване на необходимите условия и материали за работа, консултации, препоръки, участие в работни срещи, стиковане на изисквания и задължения, кореспонденция.
- ✓ **Бизнес** – инвестиране в детската градина от страна на представителите на бизнеса. Подкрепа и поддържане на материална и техническа база, игрова база.
- ✓ **РУО** – Пловдив - необходимост от методическа и организационна подкрепа, информация, открити практики, добър педагогически опит, квалификация.
- ✓ **ДАЗД /Държавна Агенция за Зкрила на Детето/** – необходимост от тесни контакти с ДАЗД относно разбиране правата на детската личност и нейната защита особено на деца в риск.
- ✓ **НПО** – осъществяване на контакти с НПО в областта на образованието –
- ✓ **Медия** - необходимост от постоянно или периодично популяризиране на съвместни изяви с децата и положителния опит под различни форми.
- ✓ **Кино/театър/опера** - необходимост от контакти с представители на различните видове изкуства, които да представят изкуството като начин на възпитание.

- ✓ **Библиотека/ Читалище** – възможност за организиране на добре уредена и действаща библиотека, която да разполага с необходимия книжен и информационен фонд. Взаимодействие с читалища с цел възпитание на любов и уважение към книгата.
- ✓ **Родителска общност** - активност и мотивираност на семействата на децата чрез родителските активи по групи, Обществен съвет и създаване на мост на доверие и взаимопомощ, добро партньорство по посока защита интересите на ДГ „Ралица“. Ефективното партньорство в ДГ „Ралица“ се налага както от мащаба на потребностите, така и от ограничените ресурсни и управленски възможности да се удовлетворят тези потребности. Партньорството трябва да се развива в две направления:
 1. Между участниците в публичния сектор. Това включва министерства, агенции, община, РУО, университетите и училищата.
 2. Между публичния и частния сектор, като към последния в сферата на образованието се отнасят профсъюзите, професионалните организации, неправителствените организации, бизнес и др.

Целият този процес изисква немалки усилия от страна на партньорите, но доброто му управление и целенасочено развитие има като резултат всеобхватност, справедливост, отчетност, прозрачност и информираност при развитието на тези дейности. Всъщност единственото усилие в тази област трябва да е насочено към качествено образование, което детската градина трябва да предлага и получава с оглед детската личност да е гарантирана, че ще има своя основна роля и място.

Изготвил:

Лидия Горинова

/Директор на ДГ „Ралица“/